UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Dominica tertia adue[n]tus Textus eua[n]gelij Mat. xi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

nauerit cladib⁹ ꝯſumat. Bene aũt regnũ
dei eſtaſi cõpat: qꝛ meroꝛis noſtri nebule
tranſeunt: ⁊ vite dies eterni ſolis clarita-
te fulgeſcũt. Hec ille. Euſe. Sicut em̃ in
hac vita: ſol hyeme recedẽte: ac ſuccedẽte
vere: radiũ calidũ mittẽs fouet ac viuifi-
cat humi ꝯdita ſemina: exuentia p̃ſtinã fi-
gurã: pullulãt aũt noua variũ viroꝛẽ habẽ-
tia: ſic ⁊ glioſus vnigeniti dei aduẽtus vi-
uificatiuis radijs illuſtrãs nouũ ſeculũ: du-
dũ ꝯdita ꝑ totũ mõm ſemina. ſ. doꝛmien-
tes in puluere terre potioꝛib⁹ coꝛꝑib⁹ q̃ꝫ p̃-
us ꝓducet i lucẽ: ac ꝯfutata moꝛte regna-
bit deincops vita ſecli noui. Hec ille. Oĩa
ãt ꝑdicta ꝯcludit dñs ſꝫm Greg. ſub ma-
gna certitudie. imo ſꝫ Bed. ſi dicere licet
ſub ſuo mõ iurauit: cũ dicit (Amẽ dico vo-
bis) Amen q̃ppe vt dicit Beda interp̃ta-
tur verũ: acſi dicat: verũ dico vobis Utꝝ
ꝑo ſit iuramẽtũ: Dico q̄ nõ. Licꝫ Magr̃
hiſto. dicat q̄ ſicqꝫ: cħ̃s nõ ita freq̃ntaſſꝫ
illud (qꝛ non p̃terib it generatio hec donec
oĩa fiant). i. nõ p̃teribit genus iudeoꝝ:
ſꝫm aliq̃s: vel humanũ genus. ſꝫm eundem
Bedã: vl' eccĩa nouiẽ generãda. ſꝫm Euſe-
biũ ⁊ Theo. q̃ ex hoc elicit q̄ ipa chꝛiani-
tas nũq̃ꝫ deficiet: necꝫ fides Jeſu chꝛi (ce-
lum ⁊ terra tranſibũt: verba aũt mea nõ
tranſibũt). i. vt videtur innuere Grego. ⁊
Hiero. dicit: Facilius eſt iſta ꝑire: q̃ð tñ
eſt impoſſibile: q̃ꝫ mea verba nõ impleri.
Uel poſſumus dicere: q̄ reuera tranſibit
celũ q̃ntũ ad accidẽtia ſua: qꝛ ceſſabit mo-
ueri: ⁊ amplioꝛẽ lucẽ ſuſcipiet: ⁊ ſilr̃ terra:
vt ex dictis patꝫ: tñ quantũ ad eſſentiã ⁊
ſubſtantiã ſuã vtrũqꝫ ſtabit in eternum.
Uñ Eccĩ. j. Terra in eternũ ſtat. Beda
Aperta rõne celũ ⁊ terra ꝑ eã quã nunc
habẽt imaginẽ tranſeunt: attamẽ ꝑ eſſen-
tiã ſine fine ſubſiſtũt. Hec ille.

Moꝛaliter aũt hic iſtruimur vt mõm
tranſeuntẽ deſpiciamus. Si eñ trãſeunt
incoꝛruptibilia: vt celũ ⁊ terra: q̃nto mag̃
coꝛruptibilia ⁊ vana. Hiero. ad Helio. ð
moꝛte nepo. Xerſes ille rex potẽtiſſim⁹ q̃
ſubuertit mõtes: maria ꝯſtrauit: cum de
ſublimi loco infinitã hoim multitudinẽ ⁊
innũerabilẽ vidiſſet exercitũ: fleuiſſe dr̃ q̄
poſt centũ annos nullus eoꝝ q̃s tunc vi-
debat / ſupfuturus eſſet. O ſi poſſemus in
talem ꝯſcendere ſpeculã de q̃ vniuerſam
terrã ſub noſtris pedib⁹ cernerem⁹: Jã ti-
bi oſtenderẽ totius mũdi ruinas: gentes
gẽtib⁹ ⁊ regnis regna colliſa: alios toꝛq̃ri
alios necari: alios abſoꝛberi fluctib⁹: ali-
os ad ſuitutẽ trahi: Hic nuptias / ibi plã-
ctuꝫ illos naſci / iſtos moꝛi: alios affluere
diuitijs / alios mẽdicare: ⁊ non Xerſis tm̃
exercitũ / ſꝫ toti⁹ hoies mõi breui ſpacio
defuturos. Uincit̃ ſmo rex magnitudie:
⁊ minus eſt oẽ qð loq̃mur. Redeamus
igit̃ ad nos: ⁊ q̃ſi e celo deſcendẽtes pau-
liſper nr̃a videamus. Sentis ne obſecro
q̃ñ infans: quãdo puer: quando iuuenis:
q̃ñ robuſte etatꝫ: q̃ñ ſenex fact⁹ ſis: Quo-
tidie moꝛimur: q̃tidie cõmutamur: ⁊ ta-
mẽ eternos nos eſſe credimus. Hec ille.

Dominica tertia aduẽtus
Textus euãgelij Mat. xi.

Cum audiſſet Joãnes
in vinculis opa chꝛiſti
mittens duos de diſci-
pulis ſuis ait illi. Tu
es q̃ venturus es: an aliũ expe-
ctamus. Et rñdens Jeſus ait
illis: Euntes renũciate Joãni
que audiſtis ⁊ vidiſtis. Ceci vi-
dent: claudi ambulant: leproſi
mundant̃: ſurdi audiunt: moꝛ-
tui reſurgũt: paupes euangeli-
zantur. Et beatus eſt q̃ non fue-
rit ſcãdalizatus in me. Illis au-
tẽ abeũtib⁹ cepit Jeſus dicere
ad turbas de Joãne. Quid exi-
ſtis in deſertũ videre. Arundi-
nẽ vẽto agitatã. Sed q̃d exiſtꝫ
videre: Hoiem mollib⁹ veſtitũ:
Ecce q̃ mollib⁹ veſtiunt̃: i domi-
bus regũ ſunt. Sed q̃d exiſtis
videre: ꝓphetã: Etiã dico vobis
⁊ pl⁹ q̃ꝫ ꝓphetã: Hic eſt ei ð quo
ſcriptũ eſt: Ecce mitto angelũ
meũ ante faciẽ tuã: qui ꝑpara-
bit viã tuã ante te.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Um audiſſet ioan
nes in vinculis ⁊c. Matt. xj.
In pn̄ti euange. tangunt̄ tria
puncta. Primū eſt ioānis in-
terrogatio. Scōm chr̄i rn̄ſio. Tertiū io-
annis cōmendatio. Quantū ad pmum
ſciendū ē: ꝙ tres fuerunt herodes ſ₃ chro
nicas. Prim⁹ dictus ē aſcalonita: cui⁹ pat̄
idumeus ⁊ non iudeus fuit. Hic fuit rex i
iudea: ⁊ occidit innocentes. Scōs dict⁹
eſt antipas q̄ fuit hui⁹ pmi herodis fili⁹:
⁊ non fuit rex: ſed tetrarcha: vt dicit̄ Lu.
iij. id eſt dn̄s in q̄rta parte regni p̄ris ſui.
a tetras qd̄ eſt q̄ttuor: ⁊ archos pnceps q̄
ſi quartus in regno pnceps. Mortuo em̄
herode aſcalonita Romani diuiſerunt re-
gnum eius in duas medietates: ⁊ vnā de
derunt archelao. Reliquā aūt diuiſerunt
in duas: dantes vnam herodi: ⁊ reliquaz
philippo fratri ſuo: Hic occidit ioannem
Tertius dict⁹ eſt agrippa/ qui fuit fili⁹ ari
ſtoboli: filij herodis Aſcalonite: Hic fuit
iudeus vt teſtat̄ Joſephus. i. fuit circūci-
ſus ſic̄ ⁊ ariſtobolus pater ſuus. ⁊ a roma
nis factus fuit rex in parte vna regni iu-
deoꝝ: non tn̄ regnauit in hierl'm: ſed vl-
tra iordanem. Nā vt dicit̄ in hiſtoria Ec
cleſiaſtica: dū hierl'm erat euertēda: fide-
les ibidē exiſtētes admoniti ſūt p angeluz
trāſire iordanē ad regnū agrippe ↄfedera
ti romanis. Hic herodes occidit iacobū
fratrē ioānis. Plus: Aſcalonita necat pue
ros: Antipa ioānē: Agrippa iacobū: clau-
dens in carcere petrū. Joannes ḡ incarce
ratus eſt ab herode antipa. Hui⁹ cauſaz
potiſſimā tangit Marc̄. vj. et Mat. xiiij.
Herodias em̄ filia ariſtoboli vt tradit io
ſephus ⁊ Magr̄ hiſt. nupſit philippo fra-
tri patris ſui. Sed herodes frater p̄ris et
mariti/ ei⁹ amore captus rapuit illam/ ea
tn̄ ↄſentiente: ſed nō marito: qd̄ illicitū fu
it. Hoc ḡ Joannes arguebat. Metuens
ḡ herodias ne herodes ad p̄dicationē io
annis eā dimiſſaz marito reſtitueret: ſug
geſſit herodi vt ioannem carceribꝫ trade-
ret: qd̄ ⁊ fecit. Alij aūt vt ioſephus vltra
hoc aliā aſſignant cauſā q₂ ſ. Joannes p-
dicabat iuſticiam ⁊ ſobrietatem ⁊ baptiſ-
mū: ⁊ iō multus pp'ls eum ſeq̄bat̄. Hero-
des ḡ tumultū pp'li timens: recluſit illum.
Tertia cā ſolet aſſignari: q₂ ioānes ma-
gnū regē poſt ſe venturū p̄dicabat. Ordi-
nauerāt āt romani neq₃ ſine ſenat⁹ auto-
ritate rex diceret̄ Vn̄ herodes offēſā ceſa
ris timuit ⁊ Joā. in vincul' detinuit. Di-
cit̄ ḡ (cū audiuiſſet Joā.) p diſciplos ſuos
ſc₃ vt p₃ Lu. vij. (in vincul' opa chr̄i.)

Sciendū ei ꝙ chr̄s l₃ an̄ ioānis carcerē
p̄dicauerit ⁊ fecerit aliq̄ miracl'a ⁊ bapti-
zauerit: vt p₃ Jo. iiij. tn̄ nō p̄dicauit ml'-
tū publice: vt q̄dā dicūt. Vn̄ btūs Mat.
videt̄ p̄dicationē chr̄i a ioānis carcere in-
choare Mat. iiij. S₃ ioāne trādito chr̄s
pp'i doctrinā ⁊ miracl'a magna ⁊ freq̄ntiaz
fuit i magna fama: ⁊ opa ei⁹ vbiq₃ diuul-
gabant̄. vn̄ ⁊ ad ioā. icarceratū puenit ħ.
⁊ ꝑpterea d₂ audiuiſſe opa chr̄i. Sequit̄:
(mittēs duos d̄ diſcipul' ſuis ait illi: tu es
q̄ vētur⁹ es: an aliū expectam⁹:) S₃ hic ē
magna q̄ſtio quā b. Greg. mouet d. Que
rēdū nob eſt: Joānes ꝓpha ⁊ pl⁹ q̄ꝫ ꝓpha
q̄ veniētē ad baptiſmū dn̄m oſ̄dit di. Ec-
ce agn⁹ dei: ecce q̄ tollit pctā mūdi. cur in
carcere poſit⁹ mittēs diſcipulos req̄rit: tu
es q̄ vētu. es: an ali. ex. tāq₃ ſi igraret queʒ
oſ̄derat ⁊ an ipē ſit neſciat: que ꝓphetādo
baptizādo: oſ̄dēdo ipm eſſe clamauerat.
Hec ille. Sic̄ aūt recitat ſ. Tho. ij. ij. q. ij
ar. vij. ad ſcōm: tres fuerūt ſolēnes modi
rn̄dēdi ad iſtam q̄ſtionē. Prim⁹ eſt beati
Amb. dicentꝫ. Nō fideꝫ pietate dubita-
uit. Dubitauit etiā petr⁹ dicēs: Propiti⁹
tibi eſto dn̄e: nō fiet ħ. Hec ille. Et videt̄
velle Amb. ꝙ Joā. ſciuit q̄dē mortē chr̄i
eē ꝓphetatā: ſ₃ cōpatiebat̄ ⁊ admirabat̄: ꝙ
tāt⁹ vellet ſuſtiere opprobriū. S₃ Chry.
i omel'. videt̄ impugnare iſtā rn̄ſionē: verꝫ
tn̄ ipē eā non impugnat: ſed intendit aſſe-
rere ꝙ Joānes credidit chr̄m moriturū:
qd̄ opinio iſta ↄcedit: cū q̄ ſtat ꝙ nō ex rei
ignorātia ſ₃ ex rei magnitudie admirabā
tur ⁊ cōpatiebat̄. Ali⁹ mod⁹ ē Chryſ. in
omel'. ⁊ Hiero. ⁊ Nico. d̄ ly. ⁊ Hila. ꝙ ioā
nes n̄ dubitauit: ſ₃ diſcipli ſui: q̄ ʒelātes p
magiſtro ſuo: tanq₃ chr̄s ei faceret concur
rentiam: habebāt aliq̄lem inuidiā ad chri
ſtū ⁊ diſcipulos eius: vt Joan. iij. elicit̄: et
etiam increduli erāt: vn̄ ſe phariſeis aſſoci
abant: vt p₃ Mat. ix. Moritur⁹ ḡ Joan

nes voluit eos ab errore ⁊ ab inuidia libe-
rare: ideo miſit illos ad chriſtum vt videntes
ei⁹ miracula ſanarentur in ſpū. Sed cōtra
hūc modū arguit Paulus burgeñ. qꝛ non
videt᷑ inq̇t conſonare littere ſequēti. Nō ei
rñſio chriſti dirigit᷑ ad diſciplos ſꝫ ad ioan-
nem. Sed ad hoc dicit᷑ ꝙ ſicut ioānes ca-
uens diſciplorū ꝯfuſionē: interrogat in ꝑ-
ſona ſua: ita chriſtus curialitate vtēs eadē rō-
ne rñdet verbis q̇dē Joāni: ſed factꝫ mi-
raculorū diſcipulis. Terti⁹ mod⁹ ē Greg.
in omel. ⁊ btī Hiero. Ait em̄ Greg. Que-
rit vt ſciat ſi is q̇ ꝑ ſe i mūdū venerat: eti-
ā ad īferni clauſtra deſcendat. Hec ille.
Vñ ſciendū eſt: ꝙ Joānes ſciuit virtutem
paſſionis chriſti vſq ad limbū debere ꝑtin-
gere: qꝛ hoc ꝑdixerat Zach. ix. di. Tu quoq
in ſanguine teſtamēti emiſiſti vinctos tu-
os de lacu in q̊ non erat aq̄. Sꝫ tñ neſci-
uit an chriſtus ꝑſonalit᷑ illuc deſcenſur⁹ eēt:
nec hoc credere tenebat᷑ anq̄ eēt impletū
vt dicit ſctūs Tho. vbi ſ. De hoc ḡ dubi-
tat ⁊ q̄rit ſm Hiero. et Grego. vt chriſti ad-
uētū nūciet apud inferos: nō ad ꝯuerten-
dū ꝑplos: ſed ad ꝯſolandū. vt dicit glo. Cō-
tra iſtum modū videt᷑ arguere Chryſ. in
omelia: ⁊ reuera nihil dicit ꝯtrariū: ſꝫ ipſe
intendit ſolū ꝙ Joānes nolebat ꝑdicare
fidē apud inferos: vt aliq̇s nouiter crede-
ret. Et hoc idē Hiero. et Greg. nō nega-
rēt. Cōtra btm̄ Greg. ſpēalit᷑ arguit Nico.
de lyra dicēs. Greg. dicit ꝙ ioānes dubi-
tauit an chriſtus eſſet paſſur⁹ ⁊ moritur⁹ ſed
hoc non eſt rōnabile: qꝛ pl⁹ q̄ ꝓpheta igno-
raſſet qḋ ꝓphete ſciuerūt ⁊ ꝑdixerūt i mul-
tis locis. Itē qꝛ ipſe dixit. Ecce agn⁹ dei. ⁊
ſm Chryſ. agnū vocās crucem diuulgat.
Ad iſta rñdet᷑: ꝙ iſte falſe allegat Grego.
⁊ hoc patꝫ primo ex verbis eius ſupra al-
legatis. Scḋo ex ſctō Tho. vbi ſ. Nō em̄
Grego. dicit Joannē dubitaſſe de morte
chriſti: ſed de eius deſcenſu ad inferos in ꝑ-
ſona. Verū eſt tñ ꝙ in vno loco omel. vide-
tur Grego. dicere qḋ iſte ei imponit. Ait
em̄ loq̄ns in ꝑſona Joānis ad chriſtum: Sic
ꝓ hoīb⁹ naſci dignat⁹ es: an etiā ⁊ ꝓ hoīb⁹
mori ⁊ ad inferni clauſtra deſcēdere digne-
ris: inſinua. Hec ille. Sed intendit Gre-
go. dicere ꝙ ioannes dubitauit de iſta co-
pulatiua. ſ. chriſtus morietur ⁊ chriſtus deſcendet
ad inferos ꝑſonaliter rōne ſcḋe ꝑtis: facit
tñ mentionē de prima: qꝛ mors erat chriſto
via ad ꝑſonalē deſcenſū. Vñ patꝫ ꝙ allega-
tur ꝯ mentē ſuā ⁊ trūcate. Dicit᷑ tñ ꝙ aliq̄
antiq̄ omeliaria bñ correcta nō hñt li mo-
ri. Allegorice ſciēdū ē ꝙ Joānes ſignifi-
cat ꝑplm hebraicū. Primo qꝛ fuit ꝑcurſor
chriſti: ſicut ⁊ ille ꝑplus mundū diſpoſuit ad
credendū chriſto ꝑnūciādo illū. Scḋo qꝛ in-
terꝑtat᷑ gratia dei: ⁊ ſignificat illū cui de-
dit deus mīta dona vel grās: ſic fecit huic
ꝑplo. Ps. Nō fecit talit᷑ oī. i. nulli natiōi. ſ.
añ nouam legē. Hic ꝑpl's circa mortē ſuā
. i. finē mūdi ſiue in vltima etate eſt in vin-
culis erroris ⁊ diabolice ꝑtātis: ſed appro-
pinq̄nte mundi termino tot⁹ ꝯuertet᷑ ad
chriſtum. ps. Cōuertent᷑ ad veſpam. Rho. xi.
Cecitas ex ꝑte ꝯtingit in iſrael: donec ple-
nitudo gentiū ſubintrauerit: ⁊ tūc oīs iſrl'
ſaluus fiet. Hoc aūt credo futurū qñ tot⁹
mund⁹ ſuſcipiet fidē chriſti ꝑ ſcḋam ꝑdica-
tionē euāgelii: ḋ q̄ vide infra dñica. x. poſt
feſtū trinitatꝫ. Et tūc mittet ad chriſtum du-
os diſciplos intellectū. ſ. ⁊ affectū: vt infor-
met᷑ ⁊ inflāmet᷑ de chriſto: ꝑ intellectū ſcru-
tando facta eius: ⁊ ꝑ voluntatē approban-
do ⁊ amādo. Vel alit᷑. Vt em̄ ait Hilari.
in ioanne forma legis lata eſt. Chriſtum enim
lex annūciauit: ⁊ remiſſionē pctōꝝ ꝑdica-
uit: ⁊ regnū celoꝝ ſpopōdit: ⁊ Joānes to-
tum hoc opus legis expleuit. Igit᷑ ceſſan-
te iam lege q̄ pctīs plebis incluſa: ne chriſtus
poſſet intelligi q̄ſi vinculis ⁊ carcere inclu-
debat᷑: ad euāgelia cōſulēda lex mittit: vt
infidelitas fidē dictoꝝ ꝯtēplet᷑ in factꝫ. hec
ille. Amb. Et fortaſſe iſti diſcipuli q̄s mi-
ſit ſunt duo ꝑpli: vnus q̇ ex iudeis credi-
dit: ⁊ alter ex gentib⁹. Hec ille.

Anagogice vero ioānes ſignificat fidelē
moriturū q̇dem: ſed tñ adhuc exiſtentem i
carcere corꝑis: grāꝫ gratū facientē vl' gra-
tis datā habentē: ⁊ tñ inter ſpem ⁊ deſpe-
rationē ſue ſalutis vacillātē. Hic ad chri-
ſtū docentē ⁊ ſanantē mittit duos diſcipu-
los. chriſtus em̄ exiſtens in dextera pr̄is do-
cet beatos de ſecretis ſue diuinitatꝫ: ⁊ eoſ-
dem ſanat ex oī corꝑis ⁊ aīe languore.
Apoca. xxi. Abſterget deus oēm lachry-
mā ab oculis ſctōꝝ. Iſti duo diſcipuli ſūt
deſideriū ſue ſalutis ⁊ eiuſdē petitio. Tū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

es inq̄t q̄ venturus es in pſona vel in effe
ctu ad liberandū me in pı̄culo mortis: an
aliū expectam⁹.ſ.inimicū: q̄ſi diceret. De
ſidero ⁊ peto vt tu ipſe mihi aſſiſtas ⁊ libe
res me. Pſ̄. Saluū me fac de⁹ q̄m intra-
uerunt aque vſq; ad aiam meā.

Moraliter Joānes.i. habēs grāz gra
tū facientē vel gratis datā exn̄s in carcere
pctōꝝ: ꝓpter reatū ꝑteritoꝝ vel pı̄culū fu
turoꝝ: debet ad chr̄m mittere intellectuz
⁊ affectū vt liberet̃. Mittit aūt iſta q̄n in
tellectū ⁊ voluntatē exercet in diuia ſcptu
ra que docet ⁊ ſanat. Amb. Sermo chr̄i
medicamētū eſt. Hec ille. Si ꝓo ſit i vin
culis tribulationū: debet iſtos mittere vt
ꝯſolet̃. Pſ̄. Quā dulcia faucib⁹ meis elo
quia tua ſup mel ori meo. Etſi ſit i vincu
lis religionis debet mittere vt cōſeruetur
Hiero. Ama ſciam ſcripturaꝝ: ⁊ carnis
vicia nō amabis. Hec ille. Nota ꝙ Hie
rony. non dicit habeto: ſed ama ſciam: q̄
nō ſufficit ad chr̄m mittere intellectū: ſed
optet mittere affectū. Et ꝑ ſciam ſcptu-
raꝝ intelligit rē ſcitā ex ſcripturis que do
cent oēs virtutes: ſed ꝑcipue humilitatē ⁊
charitatē. Qui tn̄ etiā ipa ſcripturaꝝ eru
ditione vehemēter: licz inaniter letaret̃:
eo ipo a carnalib⁹ vicijs remotior eēt: ipa
exercitatione mitigatus.

Quantū ad ſcdm punctū ſciēdū eſt ꝙ
chr̄s nō ſtatim eis dedit r̄nſum: ſꝫ mltos
curauit anteq̄ꝫ ꝓponeret legationē ſuā: eis
tn̄ p̄ſentib⁹. vt ſaltē anteq̄ꝫ eis r̄nderet: ali
o q̄n nō potuiſſent renunciare q̄ vidiſſent
ſed tm̄ que audiuiſſent. Vn̄ Luc. vij. dr̄.
In ipa hora curauit multos a lāguorib⁹
⁊ plagis ⁊ ſpiritib⁹ malis ⁊ cecꝭ multꝭ do-
nauit viſum. Deīde dixit (Ite renūciate
Joāni q̄ audiſtis ⁊ vidiſtis: ceci) nō ſubie
ctiue ſed denomīatiue.i. q̄ pus ceci erant.
(vident: claudi ambulāt: leproſi mūdant̃
ſurdi audiūt. mortui r̄ſurgūt: paupes euā
gelizant̃) paſſiue.i. docent̃ ſm̄ dn̄m Petꝝ
de ſcala. Vel euangelizant̃ actiue vt hoc
ꝟbū deponēs ſit ſm̄ antiquā grāmaticaz
vt videt̃ ſentire Hierony. di. paupes euā
gelizātes oñdit. (⁊ btūs q̄ nō fuerit ſcāda
lizatus in me) In his verbis ſm̄ Grego.
ſaluator dedit iſtā r̄nſionē: Ego mlta bn̄
ficia exhibeo mōo: ⁊ in meritū eoꝝ turpiſ
ſima morte ꝯdēnabor. Greg. ac ſi apte di-
cat. Mira q̄dē facio: ſed abiecta ꝑpeti nō
dedignor. Ex q̄ ptz ꝙ r̄nſio chr̄i pōt ad-
aptari trib⁹ modis ſupradictis exponēdi
iterrogationē Joānis. Nā Amb. diceret
ꝙ chr̄s Joāni ꝯpatiēti ⁊ admirāti an mo
ri dn̄s ꝓ ſuis inimicis dignaret̃: ipe r̄ndit
affirmatiue ꝙ oino moreret̃: etiā poſt mi-
racula ⁊ doctrinā q̄b⁹ efficeret̃ famoſus:
qd̄ grauius eſt q̄ꝫ ſimplr̄ mori. Quāto ei
erat magis cognit⁹ chr̄s: tāto habebat ā
plurib⁹ erubeſcere. Chryſ. ꝓo dicit ꝙ chr̄s
vidēs incredulitatē diſcipl'oꝝ Joānis nō
dixit eis: ego ſum: q̄ forte nō credidiſſent:
ſed factis oñdit ſe eſſe chr̄m: curādo mul
tos vt diximus. Illa eīm miracl'a ꝓbabāt
eū eſſe chr̄m filiū dei multiplicit̃. Primo
rōne ꝓphetie. q̄ iſta miracula et alia ſub
ꝓpria forma eſſe fienda ꝑ chr̄m olim Eſa
ias ꝑdixit. xxv. ca. Deus inq̄t ipe veniet ⁊
ſaluabit nos. Tūc aperient̃ oculi cecoꝝ ⁊ au
res ſurdoꝝ patebūt: Tūc ſaliet ſicut cer-
uus claudus: ⁊ apta erit ligua mutoꝝ. Et
ca. lxj. dr̄. Euāgelizare paupib⁹ miſit me.
loq̄ns.ſ. in pſona chr̄i. Scdo rōne abun-
dātie. q̄ null⁹ ꝓpha tot ſigna fecerat. Vn̄
Jo. vij. dr̄. Chr̄s cū venerit nunq̄d pl'a ſi
gna faciet q̄ꝫ h fac? Tertio rōe modi fa-
ciendi. q̄ ex ptāte ⁊ impio ſuo multotiēs
⁊ nō rogādo faciebat. Quarto ex fine
faciēdi. Faciebat eīm ea ad ꝓbandū ꝙ ſua
doctrina ꝯtinebat veritatē. Vn̄ Mat. ix.
Vt aūt ſciatis ꝙ filius hoīs habet ptātē
in terra dimittēdi pctā: tūc ait paralytico
tibi dico ſurge. Licz āt forte aliq̄ iſtaꝝ rō
nū nō arguāt chr̄z fuiſſe deū ꝑ ſe ꝑciſe: tn̄
oēs ſil' vel aliq̄ eaꝝ hoc arguūt: ꝑcipue vl
tima. Cū ꝗ iſta miracula fierēt a deo: de⁹
reddebat teſtimoniū doctrine chr̄i q̄ ſe di
cebat deū. Aut ꝗ illa doctrina erat vera:
aut de⁹ affirmabat falſuz eſſe verꝝ: qd̄ eſt
impoſſibile. Et nota ꝙ hac rōe iudei in-
ſolubiliter ꝯuincunt̃. Ipi eīm ꝯcedunt in
libro ſuo q̄ intitulat̃ de Jeſu nazareni ge-
neratōe: ꝙ Jeſus nazaren⁹ ſuſcitauit mor
tuos in virtute noīs dn̄i tetragrāmaton.
q̄ ipe ſciuit illud optime ꝓferre: cū inue-
nerit illō in q̄dā lapide tēpli optime ſcri-
ptū. Et q̄cūq̄ noſſet illā ꝓlationē poſſet
idē facere: vt dicūt. R̄ndit etiā chr̄s iſtis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ꝟbis ſm Chryſ. cū dicit (beatus q̄ nō fu/
erit ſcandalizatus in me (Latēter ei iſtos
q̄ in eo ſcādalizaꝝ ant tetigit. Greg. ꝟo di
ceret: ꝙ chr̄s affirmatiue rn̄dit Joāni ꝙ
ſcꝫ pſonaliter deſcēderet ad inferos. Un̄
ait ex pſona chr̄i: Quia ergo moriendo te
ſubſequor. cauēdū valde eſt hoib⁹ ne ī me
morte deſpiciāt q̄ ſigna venerant. Hec il/
le. Et videt velle brūs Grego. ꝙ chr̄s fe/
cit argumentū a maiori ſic. Si mori poſt
tātā gl'iam ꝛ miracl'a facta nō dedignor:
multo minus ad infernū victor mortꝫ de/
ſcēdere dedignabor.

Allegorice aūt ſignificat ꝙ iudeis ↄſu/
lentib⁹ chr̄m in ſcripturꝫ ſctis: ipe p illas
ꝓphetias q̄s videbūt ꝛ facta que audiēt
enarrari ſe affirmabit eſſe illū quē ꝓphete
venturꝝ pdixerant.

Anagogice ꝟo ſignificat ꝙ chr̄s aiam
agonizantē in morte ↄfortat reducēdo ei
ad memoriā vel inſpirādo ea q̄ ipa vidit i
vita exēpla de miſcdia ꝛ bn̄ficijs dei: ꝛ q̄
audiuit ab alijs maxime a libris ſanctis:
ꝛ ſic eam ↄſolat.

Moraliter ꝟo ſignificat ꝙ aia exiſtens
in pdictis vinculis: in diuinis ſcripturꝫ in
uenit qḋ querebat: vt ex dictis poteſt eſſe
manifeſtū. Quātū ad tertiū ſciendū eſt
ꝙ ſicut dicit Chryſ. diſcipulis Joānis ſa
tiſfactū erat p ſigna q̄ viderāt: ſꝫ tn̄ turbiſ
ſatiſfaciendū erat q̄ ex ꝟbis Joannis q̄ p
diſcipulos miſit multa incōueniētia ſubin/
tellexerāt. Poterāt em̄ cogitare: vt idē dt
ꝙ Joānes cū Jeſu vellet altercari ex inui
dia: vł ꝙ eſſet fact⁹ timidior ex carcere: vł
ꝙ inaniter fuiſſet locut⁹ qn̄ phibuit teſti/
moniū chr̄o: vel etiā ſm Hila. ꝙ id qḋ p/
miſerat de ſcandalo dictū ꝓpter Joānnē
eſſet. ido chr̄s vult Joanne cōmendare.
Nō tn̄ erat iſta cōmēdatio fienda corā di/
ſcipulis Joānis. Primo ſm Chry. ne vi/
deret adulatorie loq̄. Scdo ſm alios: qꝛ
diſciplos Joānis ↄfirmaſſꝫ in ſuo errore
q̄ crediderāt Joānē eſſe chr̄m. Jō dr (il/
lis āt abeūtib⁹ cepit Jeſus dicere ad tur
bas de Joāne) Sed q̄re chr̄s nō rephen/
dit heſitatiōes turbaꝝ ꝛ diſciploꝝ Joan
nis: ſicꝫ Matt. ix. arguit iudeos dicēs: vt
qḋ cogitatꝫ mala in cordib⁹ vr̄is: Ad h̄ dt
Chry. ꝙ iudei ex malicia peccabāt: iſti ꝟo
ex infirmitate. Eſt aūt ſciendū ꝙ chr̄s
tria dt de Joāne: p q̄ oēm ſiniſtrā opinio/
nē turbaꝝ excludere voluit. Primo em̄ dt
ꝙ nō erat leuis: vt modo vnū mō aliō di
ceret. Un̄ ſubdit (Quid exiſtis in deſertū
videre) qn̄. ſ. ſm glo. Joānes in deſerto p
dicabat (arundinē vento agitatā?) Greg.
in homel. Qḋ nō afferendo ſed negando
intulit. Arundinē em̄ mox vt aura ↄtingit
in partē alterā flectit: p quā carnalis ani/
mus deſignat q̄ mox vt fauore vel detra/
ctione tangit/ in partē quālibet inclinat.
Arundo ergo vento agitata Joānes non
erat: quē a ſtatus ſui rectitudie nulla reꝝ
varietas inflectebat. Hec ille. Scdo dt:
ꝙ nō erat adulator/ vt falſitatē dixiſſe ad
cōplacendū videret. Adulatores em̄ ido
magnatib⁹ adulant vt fruantur delitijs ci
boꝝ ꝛ veſtiū. Nā ꝛ ab aula adulator dicit
Un̄ vt narrat Uale. lib. iiij. Cū quidā di
ceret Diogeni olera lauāti: Si Dionyſio
adulari velles/ iſta nō ederes. Jlle reſpō/
dit: Si iſta edere velles Dionyſio adula/
ri nolles. Joānes ergo qui oēs delitias
ↄtempſerat/ nō erat adulator. ideo ſequi
tur (ſed quid exiſtꝫ videre hoiem mollib⁹
veſtitū?) Quaſi dicat: nō. Hiero. locuſtis
veſcit ꝛ melle ſilueſtri: pili cameloꝝ ſunt
tegmen eius. Hec ille. Un̄ ſubdit: (ecce q̄
mollib⁹ veſtiunt/ in domib⁹ regū ſunt) qꝛ
ſcꝫ eis fauent ꝛ adulātur. Grecus. Jn car
cere em̄ detruſus non fuiſſet ſi ſciuiſſet fa/
uere pncipib⁹. Hec ille. Tertio dicit ꝙ fu
it plus q̄ ꝓpheta: ac p ↄſequens nō fuit in
chriſti cognitione deceptus. Unde ſub/
ditur (ſed quid exiſtis videre/ ꝓphetā? eti
am dico vobis: plus q̄ ꝓphetā) Joannes
ſm Grego. plus q̄ ꝓpheta dicit. quia chr̄
ſtum nō ſolū pdixit futurꝝ vt ceteri ꝓphe/
te: ſedetiā pſentē mōſtrauit. Sꝫ ſm Hie/
rony. dicit ꝛ ꝓpter hoc: ꝛ qꝛ ſuū dn̄m me/
ruit baptizare. Scdm Chryſ. ꝟo qꝛ fuit
angelus: idē eſt nūcius ꝓpinquus chriſto
Nā ſm Grego. angelus grece: latine nun
cius dicit. Et intendit Chryſ. ꝙ fuit nun
cius de re pſenti: ꝛ nō ſolū d ventura. Un
de dicit ꝙ fuit ꝓpe chr̄m: ꝛ ob hoc ceteris
maior ꝓphetis. Unde ſubdit. (Hic eſt ei
de quo ſcriptum eſt). ſcilicꝫ Malach. iij.
vbi deus pater alloquit filium dicens (ec/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ce ego mittã angelũ). i. ioannẽ (añ faciẽ tu/
am) id eſt ꝓpe te ſm Chryſ. (q̃ pparabit vi
am tuã añ te). i. p̃dicando et baptizando
reddet tibi puia auditoꝝ corda: vt dicĩ glo
ſa. Dicit aũt ioannes angelus. Primo ꝓ/
pter dignitatem officij ſm Remigi. ſcz
fuit diuinoꝝ annunciator. Angelus enim
dr̃ nuncius. Sc̃do q2 fuit ſacerdos dñi
Omnis em̃ ſacerdos angelus dei exerci/
tuum eſt Malach. iij. Tertio rõne pu
ritatis ſm Chryſ. q2. ſ. vitã angelicã du/
xit. Alij dicunt eum eſſe plus q̃ ꝓphetam:
non q2 fuit angelus: ſed q2 prophetauit d̃
chr̃o: z alij ꝓphete ꝓphetauerunt de eo: et
ad hoc ꝓbandum dicunt chr̃m adduxiſſe
autoritatẽ Malach. iij. Uel ſm alios q2 a
non p̃dixit chr̃m futurum: ſed p̃ſentẽ mon
ſtrauit. Et ad hoc ſm eos chr̃s adduxit il
lã autoritatẽ. Chr̃s igit ſm Chryſ. argu
it ſic: Fuit plus q̃ ꝓpheta. q2 fuit angelꝰ.
ſm alios aũt ſic: Fuit plus q̃ ꝓpheta. q2 ꝓ
phetatus fuit. Et ſm alios: q2 chr̃m digi/
to monſtrauit. De hoc aũt vide etiã in/
fra dñica quarta aduentus. Allegorice
poſtq̃ fuerit ſatiſfactum p diuinas ſcptu
ras diſcipulis ioannis. i. intellectui z affe/
ctui hebreoꝝ: qñ. ſ. iſte ꝑpl's chr̃m ſuſcipi/
et z amabit: tunc iſtemet ꝑplus erit tante
virtutis vt merito a chr̃o poſſit cõmenda
ri de firmitate in fide: z de p̃ñia z ſcia ſcri
pturaꝝ. Uñ apl's Rhom. xj. Sed illoꝝ. ſ.
iudeoꝝ delicto: ſalus eſt gentibꝰ. ſ. occa/
ſionaliter: qntum ex hoc apl'i relicta iu/
dea tranſierũt ad ꝯuertendũ gentiles: vt
illos ſcz gentiles: emulent ſcilz iudei: q2 ſi/
delictũ diuitie ſunt mundi occaſionaliter
z diminutio eoꝝ. i. pauci viri. ſ. apl'i diui/
tie gentiũ: q̃nto magis plenitudo eorũ.
qñ ſcz omnes ad dñm ꝯuertent. Ana/
gogice. Poſtq̃ diabolus egreſſurã animã
in agonia conſtituerit: chr̃s laudat eam p
ſe vel p angelos. i. facit vt opa bona z lau
dabilia q̃ exercuit: adducant in iudicio cõ
tra mala obiecta. Uñ dicit Dañ. v. Ap/
penſus es in ſtatera et inuentus es minꝰ
habens. Qd̃ d̃ malis intelligit. Boni em̃
habent ſatis vel plus q̃ ſit neceſſe ad mo
ri in gr̃a: et ſi nõ ad ſtatim euolare aliqñ.

Moraliter inſtruimur Primo q2 a nia
libenter debet velle conſulere diuias ſcri/
pturas legendo vel audiendo verbũ dei.
quia vt experientia docet: tales cõmunit
ſunt viri morigerati z laudedigni. Se/
cundo vt dicit Hierony. rigidã veſtem: z
auſteraz p̃dicationẽ: vitare debere aulas
regũ vel mollium hominũ palatia declina/
re. Hec ille. Tertio inſtruimur de cul/
tu veſtium. Grego. in omel. Nemo exiſti/
met in fluxu et ſtudio p̃cioſarum veſtium
pctm̃ deeſſe. quia ſi hec culpa non eẽt: nul
lo modo dominꝰ ioannẽ de veſtimẽti ſui
aſperitate laudaſſet: z nequaq̃ Petrꝰ fe/
minas a p̃cioſarum veſtium appetitu cõ/
peſceret dicẽs: Non i veſte precioſa. Hec
ille. Uerba tñ iſta ſunt intelligenda qñ eſt
notabilis exceſſus. aliter eñi non põt dici
veſtis p̃cioſa comparatiue ad perſonaz q̃
ea vtitur.

Feria quarta poſt dñicã. iij. ad uentus Textus euãgelij Luc. i.

Miſſus eſt angelus Ga
briel a deo in ciuitatez
galilee cui nomẽ naza/
reth: ad virginẽ deſponſatã vi/
ro cui nomẽ erat Joſeph de Da
uid. et nomẽ ṽginis Maria. Et
ingreſſus angelus ad eaz dixit:
Aue gratia plena dñs tecũ bñ/
dicta tu in mulieribꝰ. Que cum
audiſſet turbata eſt in ſermone
eius et cogitabat q̃lis eſſet iſta
ſalutatio. Et ait angelꝰ ei: Ne ti
meas maria inueniſti enĩ graz
apud deũ. Ecce cõ. i vt. z paries
filiũ: z vocabis nomẽ eiꝰ ieſum.
Hic erit magnꝰ z filiꝰ altiſſimi
vocabitur. Et dabit illi dñs deꝰ
ſedẽ Dauid patris eiꝰ z regna/
bit in domo Jacob in eternũ: et
regni eiꝰ nõ erit finis. Dixit aũt
maria ad angelũ: quõ fiet iſtud
qm̃ virũ nõ cognoſco: Et reſpõ
dens angelꝰ: dixit ei: Spũſſan/
ctus ſuperueniet in te et virtus